

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ
« 30 » 08 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНЦІОТ

Святослав ПИТЕЛЬ
« 30 » 08 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «Технології соціальної роботи»

ступінь вищої освіти – бакалавр

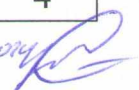
галузь знань – 23 Соціальна робота

спеціальність – 231 Соціальна робота

Освітньо-професійна програма – «Соціальна робота»

кафедра психології та соціальної роботи

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Залік (сем.)	Екз. (сем.)
Денна	2	4	30	30	4	8	78	150	–	4
Заочна	2	4	8	4	-	-	138	150	-	4

30.08.2024

Тернопіль – ЗУНУ

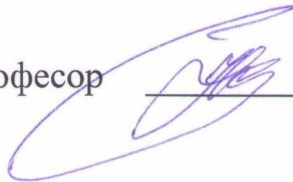
2024

Робоча програма розроблена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 23 Соціальна робота, спеціальності 231 Соціальна робота, затвердженої Вченою радою ЗУНУ (протокол № 10 від «23» червня 2023 року).

Робочу програму склала: доцент кафедри психології та соціальної роботи, к.е.н, доцент **Миколіук Світлана Миколаївна**

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи, протокол № 1 від 27 серпня 2024 р.

Завідувач кафедри психології та соціальної роботи, д.психол.н., професор

Андрій ГІРНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Соціальна робота», протокол №1 від 30 серпня 2024 р.

Керівник групи забезпечення спеціальності д.психол.н., професор

Сергій ШАНДРУК

Гарант ОП «Соціальна робота» к.е.н., доцент

Світлана МИКОЛЮК

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ»

1. Опис дисципліни «Технології соціальної роботи»

Дисципліна «Технології соціальної роботи»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань – 23 Соціальна робота	Статус дисципліни: обов'язкова Мова навчання українська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність – 231 Соціальна робота	Рік підготовки: <i>Денна – 2</i> <i>Заочна – 2</i> Семестр: <i>Денна – 4</i> <i>Заочна – 4</i>
Кількість змістових модулів – 3	Ступінь вищої освіти – бакалавр	Лекції: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 8 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 30 год.</i> <i>Заочна – 4 год.</i>
Загальна кількість годин: <i>Денна – 150</i> <i>Заочна – 150</i>		Самостійна робота: <i>Денна – 78 год.</i> <i>Заочна – 138 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 4 год.</i> <i>Заочна –</i> Тренінг: <i>Денна – 8 год</i> <i>Заочна –</i>
Тижневих годин: 10 з них аудиторних: 4,8		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання вивчення дисципліни «Технології соціальної роботи»

2.1. Мета вивчення дисципліни

На сучасному етапі розвитку суспільства соціальна робота розглядається як інтегрований, універсальний вид діяльності, спрямований на задоволення соціально гарантованих та особистісних інтересів і потреб людей, перш за все незахищених верств населення. Зважаючи на актуальність та необхідність застосування соціальних технологій у соціальній роботі, як однієї з особливо важливих складових професійної діяльності соціального працівника, розроблено модульний курс «Технології соціальної роботи».

Метою курсу є надання студентам необхідних знань з основ результативного і раціонального соціального впливу на особистість, застосування технологізації як способу оптимізації соціально орієнтованого результату для досягнення успіху соціальної роботи та забезпечення ефективності реалізації завдань соціального захисту населення.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

Основними завданнями даного курсу є:

- навчити теоретичним основам та практичним методам технологій соціальної роботи;
- сформуванати навички визначення соціальних проблем можливих клієнтів, розвинути уміння застосовувати на практиці конкретні технології соціальної роботи з сім'ями, дітьми та молоддю, людьми похилого віку тощо.

Об'єктом вивчення курсу є концепція професійної підготовки соціального працівника .

Предметом курсу є соціальні технології, які можуть використовуватися у професійній діяльності майбутніх соціальних працівників.

2.3. Найменування компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни:

- ФК6.Знання і розуміння організації та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб;
- ФК9.Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів;
- ФК14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу;
- ФК18.Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Набуття студентами компетентності з курсу можливе за актуалізації їхніх знань із курсу: «Соціально-психологічний практикум».

2.5. Результати навчання.

Формування даних компетентностей спричиняє наступні програмні результати навчання:

- ПРН1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.
- ПРН5. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки;
- ПРН6. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях;
- ПРН9. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;
- ПРН14. Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога.
- ПРН16. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу

3. Програма навчальної дисципліни «Технології соціальної роботи»

Змістовий модуль I

Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціальних технологій

Технологізація соціальних процесів. Етапи соціальних технологій.

Специфіка соціальних технологій у соціальній роботі. Технологічні компоненти технологізації соціальної роботи. Суть технологій соціальної роботи. Класифікація технологій в соціальній роботі. Основні завдання. Функції технологій соціальної роботи.

Тема 2. Соціальна діагностика в технологіях соціальної роботи. Технологія соціальної експертизи.

Суть і характеристика соціальної діагностики. Види соціальної діагностики. Діагностичні методи в соціальній роботі. Етапи та особливості технологій діагностики. Поняття соціальної експертизи. Організаційні моделі соціальної експертизи. Етапи роботи експертів при використанні різних моделей експертизи.

Тема 3. Технології проектування в соціальній роботі. Технології соціального передбачення

Соціальне проектування як конструювання соціальної дійсності. Етапи соціального проектування. Методи і методики соціального проектування. Технології соціального прогнозування. Етапи соціального прогнозування. Методи соціального прогнозування. Види технологій соціального прогнозування. Технології моделювання у соціальній роботі. Види моделей. Цілі моделювання. Вимоги до моделювання у соціальній роботі. Принципи розробки моделей.

Тема 4. Технології соціальної профілактики

Суть соціальної профілактики. Технології профілактики. Рівні та напрямки соціальної профілактики. Структура соціальної профілактики. Методи профілактичної роботи. Методи профілактичної інтервенції.

Тема 5. Технології соціальної адаптації, реабілітації, корекції та терапії

Технології реабілітації. Основні форми реабілітаційної соціальної роботи. Технології терапії. Суть соціальної адаптації, дезадаптації та переадаптації. Технології адаптації. Соціально-побутова адаптація. Економічна адаптація. Комунікативна адаптація. Регулятивна адаптація. Самореалізація.

Змістовий модуль 2.

Тема 6. Технології соціального обслуговування населення. Технології посередництва і консультування

Система соціального обслуговування населення. Напрямки, завдання і зміст соціальних технологій в діяльності управління праці та соціальної політики на рівні Міністерства, обласних і районних держадміністрацій. Технології діяльності територіальних центрів соціального обслуговування. Технології соціального захисту населення. Суть категорії «соціальний захист». Методи і технології соціального захисту населення. Технології соціального захисту та підтримки безробітних. Технологічні підходи посередницької діяльності. Технологія посередництва в конфліктних ситуаціях. Процедури вирішення конфліктів. Суть технологій консультування. Типи і види консультування. Процедури підтримки. Модифікуючі процедури. Психологічне, психосоціальне і соціальне консультування.

Тема 7. Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я

Правові гарантії на охорону здоров'я. Соціальні технології в системі охорони здоров'я в європейських країнах та США. Технології медико-соціальної роботи в Україні. Пріоритетні напрямки соціальної роботи в системі охорони здоров'я в Україні.

Тема 8. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі.

Соціально-педагогічна компетентність спеціаліста з соціальної роботи. Соціально-педагогічна технологія. Педагогічні методи і технології в соціальній роботі. Особливості соціально-педагогічної роботи соціального працівника. Модель соціальної служби в загальноосвітніх закладах. Основні принципи діяльності соціальних служб в освітніх закладах. Соціально-педагогічний модуль при школі. Технології соціально-педагогічної освіти у ВНЗ. Технології роботи студентської соціальної служби.

Тема 9. Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Механізм соціальних взаємовідносини держави і некомерційних організацій. Державне соціальне спонсорство. Стимулювання соціальної активності. Благодійництво і меценатство. Технології роботи благодійного фонду «Інститут раннього втручання».

Змістовий модуль 3.

Тема 10. Технології соціальної роботи з сім'єю.

Соціально-правовий захист сім'ї. Суть проблем сучасної сім'ї. Технології роботи з сім'єю. Напрями соціальної роботи з сім'ями. Соціальна робота з молодого сім'єю. Соціальна робота з прийомною сім'єю. Рівні технологій роботи з неблагополучною сім'єю.

Тема 11. Технології соціальної роботи з жінками

Жінка і соціально-культурне середовище. Психологічні і гендерні дослідження. Правовий аспект соціального захисту жінок. Напрямки соціального захисту жінок. Програма запобігання торгівлі жінками. Діяльність державних і недержавних організацій та установ із соціальної роботи з жінками.

Тема 12. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками

Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками. Соціальна реабілітація дітей з девіантною поведінкою. Особливості соціальної роботи з неповнолітніми, які повертаються з місць позбавлення волі. Технології соціальної роботи в напрямку протидії вживанню наркотичних засобів. Принципи підбору психокорекційних методик та методів. Технології роботи з «дітьми вулиці». Технології соціальної роботи з обдарованими дітьми. Характеристика творчої обдарованості дитини. Типологія обдарованості. Особливості творчої обдарованості та її проблеми у дитини. Технології соціальної роботи з обдарованими дітьми та їх батьками.

Тема 13. Технологія соціальної роботи з людьми похилого віку

Соціальна робота з людьми літнього і старого віку. Методи і прийоми роботи з людьми літнього і старого віку. Технології роботи з людьми літнього і старого віку. Правовий захист людей похилого віку. Територіальні центри обслуговування пенсіонерів та самотніх непрацездатних громадян.

Тема 14. Технології соціальної роботи із людьми з інвалідністю

Міжнародні аспекти правового захисту людей з інвалідністю. Міжнародні концепції встановлення інвалідності. Сучасні стратегії забезпечення рівних можливостей для людей з інвалідністю. Правові основи соціального захисту людей з інвалідністю в Україні. Соціальний захист дітей з інвалідністю. Соціальний захист людей з інвалідністю усіх вікових груп. Державне управління системою соціального захисту людей з інвалідністю. Установи соціального обслуговування людей з інвалідністю. Соціальні технології освіти і працевлаштування людей з інвалідністю.

Тема 15. Технології соціальної роботи у сфері зайнятості

Функції державної служби зайнятості. Напрями роботи і види послуг Державної служби зайнятості. Державний фонд сприяння зайнятості населення. Технології соціальної роботи із працевлаштування у службах зайнятості: організація оплачуваних робіт, перепідготовка незайнятих громадян, працевлаштування молоді.

**4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Технології соціальної роботи»
Денна форма навчання**

№ п/п Перелік тем	Кількість годин					
	Лекції	Практ.з аняття	СРС	ІРС	Тренін г,	Контр. заходи
Змістовий модуль 1						
Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціальних технологій	2	2	5	1	4	Поточнеопитування, тестування
Тема 2. Соціальна діагностика в технологіях соціальної роботи. Технологія соціальної експертизи	2	2	5			
Тема 3. Технології проектування в соціальній роботі Технології соціального передбачення	2	2	5			
Тема 4. Технології соціальної профілактики	2	2	5			
Тема 5. Технології соціальної адаптації, реабілітації, корекції та терапії	2	2	5			
Змістовий модуль 2						
Тема 6. Технології соціального обслуговування населення. Технології посередництва і консультування	2	2	5	1		Поточнеопитування, тестування
Тема 7. Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я	2	2	5			
Тема 8. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі	2	2	5			
Тема 9. Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій	2	2	5			
Змістовий модуль 3						
Тема 10. Технології соціальної роботи з сім'єю	2	2	5	2	4	Поточнеопитування, тестування
Тема 11. Технології соціальної роботи з жінками	2	2	5			
Тема 12. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками	2	2	5			

Тема 13. Технологія соціальної роботи з людьми похилого віку	2	2	5			
Тема 14. Технології соціальної роботи із людьми з інвалідністю	2	2	5			
Тема 15. Технології соціальної роботи у сфері зайнятості	2	2	8			
Всього:	30	30	78	4	8	

Заочна форма навчання

Перелік тем	Кількість годин		
	Лекції	Практ. заняття	СРС
Змістовий модуль 1.			
Тема 1. Теоретико-методологічні основи соціальних технологій	2	1	9
Тема 2. Соціальна діагностика в технологіях соціальної роботи. Технологія соціальної експертизи			9
Тема 3. Технології проектування в соціальній роботі Технології соціального передбачення			9
Тема 4. Технології соціальної профілактики			9
Тема 5. Технології соціальної адаптації, реабілітації, корекції та терапії			9
Змістовий модуль 2.			
Тема 6. Технології соціального обслуговування населення. Технології посередництва і консультування	2	1	9
Тема 7. Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я			9
Тема 8. Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі			9
Тема 9. Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій			9
Змістовий модуль 3.			
Тема 10. Технології соціальної роботи з сім'єю	4	2	12
Тема 11. Технології соціальної роботи з жінками			9
Тема 12. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками.			9
Тема 13. Технологія соціальної роботи з людьми похилого віку			9
Тема 14. Технології соціальної роботи із людьми з інвалідністю			9
Тема 15. Технології соціальної роботи у сфері зайнятості			9
Разом	8	4	138

5. Тематика практичних занять з дисципліни «Технології соціальної роботи»

Денна форма навчання Змістовий модуль 1 Практичне заняття № 1

Тема: Робота з понятійним апаратом дисципліни «Технології соціальної роботи»

Мета: Сформувати у студентів розуміння основних наукових понять і вміння здійснювати аналіз зв'язків між ними на основі побудови структурно-логічної схеми; розвивати у студентів навички наукового мислення на основі глибокого аналізу і якісного засвоєння наукових понять дисципліни «Соціальні технології»; активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів; надавати процесу навчання творчого характеру.

Питання для обговорення:

1. Аналіз сутності понять «технологія», «соціальна технологія», «технологія соціальної роботи»
2. Взаємозв'язок між основними поняттями дисципліни «Технології соціальної роботи» у структурно-логічній схемі.

Практичне заняття № 2

Тема: Роль соціальної діагностики в технологіях соціальної роботи. Технологія соціальної експертизи

Мета: Сформувати у студентів уміння здійснювати діагностику в ході використання технологій соціальної роботи

Питання для обговорення:

1. Суть, характеристика і види соціальної діагностики.
2. Діагностичні методи в соціальній роботі.
3. Етапи та особливості технологій діагностики.

Практичне заняття № 3

Тема: Технології проектування в соціальній роботі. Технології соціального передбачення

Мета: Сформувати у студентів уміння визначати етапи і розробляти моделі соціального прогнозування, здійснювати проектування впровадження соціальних технологій у професійну діяльність соціального працівника

Питання для обговорення:

1. Соціальне проектування як конструювання соціальної дійсності.
2. Етапи, методи і методики соціального проектування.
3. Технології соціального прогнозування, його види.
4. Етапи і методи соціального прогнозування

Практичне заняття № 4

Тема: Технології соціальної профілактики

Мета: Визначити сутність і технології соціальної профілактики

Питання для обговорення:

1. Суть соціальної профілактики.
2. Технології профілактики.
3. Рівні та напрямки соціальної профілактики.
4. Структура соціальної профілактики.
5. Методи профілактичної роботи.

Практичне заняття № 5

Тема: Технології соціальної адаптації, реабілітації, корекції та терапії

Мета: Визначити основні форми реабілітаційної роботи

Питання для обговорення:

1. Технології реабілітації.
2. Основні форми реабілітаційної соціальної роботи.
3. Суть соціальної адаптації, дезадаптації та переадаптації.

Змістовий модуль 2

Практичне заняття № 6

Тема: Технології соціального обслуговування населення. Технології посередництва і консультування

Мета: Визначити напрямки, завдання і зміст соціальних технологій в діяльності управління праці та соціальної політики на рівні Міністерства, обласних і районних держадміністрацій і технології діяльності територіальних центрів соціального обслуговування. Визначити суть, типи і види технологій консультування

Питання для обговорення:

1. Система соціального обслуговування населення.
2. Технології, методи і технології соціального захисту населення.
3. Технології соціального захисту та підтримки безробітних.
4. Технологічні підходи посередницької діяльності .
5. Технологія посередництва в конфліктних ситуаціях.
6. Психологічне, психосоціальне і соціальне консультування.

Практичне заняття № 7

Тема: Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я

Мета: Визначити пріоритетні напрямки соціальної роботи в системі охорони здоров'я в Україні

Питання для обговорення:

1. Правові гарантії на охорону здоров'я.
2. Соціальні технології в системі охорони здоров'я в європейських країнах та США.
3. Технології медико-соціальної роботи в Україні.

Практичне заняття № 8

Тема: Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі

Мета: Визначити особливості соціально-педагогічної роботи соціального працівника

Питання для обговорення:

1. Соціально-педагогічна компетентність спеціаліста з соціальної роботи.
2. Соціально-педагогічна технологія.
3. Педагогічні методи і технології в соціальній роботі.
4. Основні принципи діяльності соціальних служб в освітніх закладах.

Практичне заняття № 9

Тема: Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Мета: Визначити сутність технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Питання для обговорення:

1. Механізм соціальних взаємовідносин держави і некомерційних організацій.
2. Державне соціальне спонсорство.
3. Благодійництво і меценатство.
4. Технології роботи благодійного фонду «Інститут раннього втручання».

Змістовий модуль 3

Практичне заняття № 10

Тема: Технології соціальної роботи з сім'єю

Мета: Визначити напрями соціальної роботи з сім'ями

Питання для обговорення:

1. Соціально-правовий захист сім'ї.
2. Суть проблем сучасної сім'ї.
3. Технології роботи з сім'єю. Соціальна робота з молододу сім'єю.
4. Рівні технологій роботи з неблагополучною сім'єю.

Практичне заняття № 11

Тема: Технології соціальної роботи з жінками

Мета: Визначити напрямки соціального захисту жінок

Питання для обговорення:

1. Жінка і соціально-культурне середовище.
2. Правовий аспект соціального захисту жінок.
3. Програма запобігання торгівлі жінками.

Практичне заняття № 12

Тема: Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками

Мета: Визначити особливості соціальної роботи з різними категоріями дітей

Питання для обговорення:

1. Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві.
2. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками.
3. Соціальна реабілітація дітей з девіантною поведінкою.
4. Особливості соціальної роботи з неповнолітніми, які повертаються з місць позбавлення волі.
5. Технології соціальної роботи в напрямку протидії вживанню наркотичних засобів.

Практичне заняття № 13

Тема: Технологія соціальної роботи з людьми похилого віку

Мета: Визначити технології соціальної роботи з людьми літнього і старого віку.

Питання для обговорення:

1. Соціальна робота з людьми літнього і старого віку.
2. Методи і прийоми роботи з людьми літнього і старого віку.
3. Правовий захист людей похилого віку.
4. Територіальні центри обслуговування пенсіонерів та самотніх непрацездатних громадян.

Практичне заняття № 14

Тема: Технології соціальної роботи із людьми з інвалідністю

Мета: Визначити сучасні стратегії забезпечення рівних можливостей для людей з інвалідністю.

Питання для обговорення:

1. Міжнародні аспекти правового захисту людей з інвалідністю.
2. Правові основи соціального захисту людей з інвалідністю в Україні.
3. Соціальний захист дітей із інвалідністю.
4. Соціальний захист людей з інвалідністю усіх вікових груп. Державне управління системою соціального захисту людей з інвалідністю. Соціальні технології освіти і працевлаштування людей з інвалідністю.

Практичне заняття № 15

Тема: Технології соціальної роботи у сфері зайнятості

Мета: Визначити напрями роботи, види послуг і функції державної служби зайнятості.

Питання для обговорення:

1. Державний фонд сприяння зайнятості населення.

2. Технології соціальної роботи із працевлаштування у службах зайнятості: організація оплачуваних робіт, перепідготовка незайнятих громадян, працевлаштування молоді.

Заочна форма

Змістовий модуль 1 Практичне заняття № 1

Тема: Робота з понятійним апаратом дисципліни «Технології соціальної роботи»

Мета: Сформувати у студентів розуміння основних наукових понять і вміння здійснювати аналіз зв'язків між ними на основі побудови структурно-логічної схеми; розвивати у студентів навички наукового мислення на основі глибокого аналізу і якісного засвоєння наукових понять дисципліни «Соціальні технології»; активізувати навчально-пізнавальну діяльність студентів; надавати процесу навчання творчого характеру.

Питання для обговорення:

1. Аналіз сутності понять «технологія», «соціальна технологія», «технологія соціальної роботи»
2. Взаємозв'язок між основними поняттями дисципліни «Технології соціальної роботи» у структурно-логічній схемі.

Тема: Роль соціальної діагностики в технологіях соціальної роботи. Технологія соціальної експертизи

Мета: Сформувати у студентів уміння здійснювати діагностику в ході використання технологій соціальної роботи

Питання для обговорення:

1. Суть, характеристика і види соціальної діагностики.
2. Діагностичні методи в соціальній роботі.
3. Етапи та особливості технологій діагностики.

Тема: Технології проектування в соціальній роботі. Технології соціального передбачення

Мета: Сформувати у студентів уміння визначати етапи і розробляти моделі соціального прогнозування, здійснювати проектування впровадження соціальних технологій у професійну діяльність соціального працівника

Питання для обговорення:

1. Соціальне проектування як конструювання соціальної дійсності.
2. Етапи, методи і методика соціального проектування.
3. Технології соціального прогнозування, його види.
4. Етапи і методи соціального прогнозування

Тема: Технології соціальної профілактики

Мета: Визначити сутність і технології соціальної профілактики

Питання для обговорення:

1. Суть соціальної профілактики.
2. Технології профілактики.
3. Рівні та напрямки соціальної профілактики.
4. Структура соціальної профілактики.
5. Методи профілактичної роботи.

Тема: Технології соціальної адаптації, реабілітації, корекції та терапії

Мета: Визначити основні форми реабілітаційної роботи

Питання для обговорення:

1. Технології реабілітації.
2. Основні форми реабілітаційної соціальної роботи.
3. Суть соціальної адаптації, дезадаптації та переадаптації.

Змістовий модуль 2

Тема: Технології соціального обслуговування населення. Технології посередництва і консультування

Мета: Визначити напрямки, завдання і зміст соціальних технологій в діяльності управління праці та соціальної політики на рівні Міністерства, обласних і районних держадміністрацій і технології діяльності територіальних центрів соціального обслуговування. Визначити суть, типи і види технологій консультування

Питання для обговорення:

1. Система соціального обслуговування населення.
2. Технології, методи і технології соціального захисту населення.
3. Технології соціального захисту та підтримки безробітних.
4. Технологічні підходи посередницької діяльності .
5. Технологія посередництва в конфліктних ситуаціях.
6. Психологічне, психосоціальне і соціальне консультування.

Тема: Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я

Мета: Визначити пріоритетні напрямки соціальної роботи в системі охорони здоров'я в Україні

Питання для обговорення:

1. Правові гарантії на охорону здоров'я.
2. Соціальні технології в системі охорони здоров'я в європейських країнах та США.
3. Технології медико-соціальної роботи в Україні.

Тема: Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі

Мета: Визначити особливості соціально-педагогічної роботи соціального працівника

Питання для обговорення:

1. Соціально-педагогічна компетентність спеціаліста з соціальної роботи.
2. Соціально-педагогічна технологія.
3. Педагогічні методи і технології в соціальній роботі.
4. Основні принципи діяльності соціальних служб в освітніх закладах.

Тема: Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Мета: Визначити сутність технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій

Питання для обговорення:

1. Механізм соціальних взаємовідносин держави і некомерційних організацій.
2. Державне соціальне спонсорство.
3. Благодійництво і меценатство.
4. Технології роботи благодійного фонду «Інститут раннього втручання».

Змістовий модуль 3

Практичне заняття № 2

Тема: Технології соціальної роботи з сім'єю

Мета: Визначити напрями соціальної роботи з сім'ями

Питання для обговорення:

1. Соціально-правовий захист сім'ї.

2. Суть проблем сучасної сім'ї.
3. Технології роботи з сім'єю. Соціальна робота з молодю сім'єю.
4. Рівні технологій роботи з неблагополучною сім'єю.

Тема : Технології соціальної роботи з жінками

Мета: Визначити напрямки соціального захисту жінок

Питання для обговорення:

1. Жінка і соціально-культурне середовище.
2. Правовий аспект соціального захисту жінок.
3. Програма запобігання торгівлі жінками.

Тема: Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками

Мета: Визначити особливості соціальної роботи з різними категоріями дітей

Питання для обговорення:

1. Проблема дезадаптації дітей та підлітків в сучасному суспільстві.
2. Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками.
3. Соціальна реабілітація дітей з девіантною поведінкою.
4. Особливості соціальної роботи з неповнолітніми, які повертаються з місць позбавлення волі.
5. Технології соціальної роботи в напрямку протидії вживанню наркотичних засобів.

Тема: Технологія соціальної роботи з людьми похилого віку

Мета: Визначити технології соціальної роботи з людьми літнього і старого віку.

Питання для обговорення:

1. Соціальна робота з людьми літнього і старого віку.
2. Методи і прийоми роботи з людьми літнього і старого віку.
3. Правовий захист людей похилого віку.
4. Територіальні центри обслуговування пенсіонерів та самотніх непрацездатних громадян.

Тема: Технології соціальної роботи із людьми з інвалідністю

Мета: Визначити сучасні стратегії забезпечення рівних можливостей для людей з інвалідністю.

Питання для обговорення:

1. Міжнародні аспекти правового захисту людей з інвалідністю.
2. Правові основи соціального захисту людей з інвалідністю в Україні.
3. Соціальний захист дітей із інвалідністю.
4. Соціальний захист людей з інвалідністю усіх вікових груп. Державне управління системою соціального захисту людей з інвалідністю. Соціальні технології освіти і працевлаштування людей з інвалідністю.

Тема: Технології соціальної роботи у сфері зайнятості

Мета: Визначити напрями роботи, види послуг і функції державної служби зайнятості.

Питання для обговорення:

1. Державний фонд сприяння зайнятості населення.
2. Технології соціальної роботи із працевлаштування у службах зайнятості: організація оплачуваних робіт, перепідготовка незайнятих громадян, працевлаштування молоді.

6. Самостійна робота студентів

Організація самостійної роботи студентів вимагає особливої уваги, тому, що частина питань, кожної теми виноситься на самостійне вивчення студентами. Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних заходів, передбачених кафедрою для вивчення навчальної дисципліни. Методичні матеріали передбачають можливість проведення самоконтролю (питання, тестування) з боку студента. Самостійна робота над засвоєнням дисципліни може виконуватися у читальних залах університету, навчальних кабінетах та комп'ютерних лабораторіях, в домашніх умовах. Кафедра забезпечує консультації з окремих найскладніших тем курсу. Викладачі кафедри здійснюють також поточний і підсумковий контроль та аналізують результати самостійної роботи студента.

Навчальний матеріал, передбачений для засвоєння під час самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалами, який опрацьовується на навчальних заняттях.

Самостійна робота студента передбачає також написання та публічний захист Есе або групового проекту починається з вибору теми дослідження. При цьому студентам надається можливість самостійно обрати тему із запропонованої проблематики або запропонувати власну тему. У такому разі вибрана тема має бути обов'язково узгоджена з викладачем, який проводить практичні заняття. Зміст Есе слід викладати стисло та лаконічно, не припускаючи повторень і непотрібних відступів від теми. Виконання групового проекту завершується підготовкою презентації із використанням інфографіки та захистом його усією групою виконавців.

Презентація результатів самостійної роботи проходить на практичному занятті. Орієнтовна тематика для написання Есе з дисципліни «Технології соціальної роботи»:

1. Роль технологізації у соціальній роботі.
2. Філософські підходи до технологій соціальної роботи.
3. Основи технологічного підходу до соціально-педагогічної діяльності.
4. Психолого-педагогічна корекція і терапія як технологія соціальної діяльності.
5. Соціальний працівник – майстер соціально-педагогічних технологій.
6. Причини успіху та переваги групової форми психологічної терапії.
7. Основні вимоги до організації та проведення занять з групової психотерапії.
8. Форми співпраці соціального працівника, вчителя, лікаря-нарколога, представників правоохоронних органів щодо діагностики адиктивної поведінки молоді.
9. Інновації у соціальній роботі.
10. Пріоритетні форми влаштування дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.
11. Специфіка використання гри в умовах вуличної соціальної роботи.
12. Основні напрямки допомоги соціального працівника сім'ї, яка має дитину з особливими потребами.
13. Сімейна психотерапія в системі діяльності соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.
14. Зміст структурної та функціональної характеристики соціальної допомоги.
15. Особливості роботи соціального працівника з асоціальними та конфліктними сім'ями.
16. Соціальна допомога жінкам і дітям, які постраждали від насильства.
17. Професійні функції соціального працівника при соціальному супроводі прийомної сім'ї.
18. Проблеми конфліктів та нестабільності сучасної сім'ї.
19. Психологічне та соціально-педагогічне обґрунтування технік сімейної терапії.
20. Поведінкові техніки сімейної терапії.
21. Основні напрями роботи волонтерів.
22. Характеристики організацій, що беруть участь у волонтерському русі.
23. Форми виховної роботи, що характерні для діяльності дитячо-молодіжних громадських організацій.
24. Форми роботи, спрямовані на допомогу молоді щодо працевлаштування.

25. Зміст інноваційних форм роботи з питань працевлаштування.
26. Форми освітньо-дозвіллевої роботи соціального працівника у різних вікових групах за допомогою засобів театрального мистецтва.
27. Спілкування в процесі соціальної роботи з клієнтом.
28. Спільні та відмінні риси соціального супроводу різних груп клієнтів.
29. Використання елементів молодіжної субкультури у вуличній соціальній роботі.
30. Варіант запропонований студентом / студентами.

№ п/п	Пропонована тематика
1	Теоретико-методологічні основи соціальних технологій
2	Соціальна діагностика в технологіях соціальної роботи. Технологія соціальної експертизи
3	Технології проектування в соціальній роботі Технології соціального передбачення
4	Технології соціальної профілактики
5	Технології соціальної адаптації, реабілітації, корекції та терапії
6	Технології соціального обслуговування населення. Технології посередництва і консультування
7	Технології соціальної роботи в системі охорони здоров'я
8	Соціально-педагогічні технології в соціальній роботі.
9	Технології партнерства соціальних служб та благодійних і громадських організацій
10	Технології соціальної роботи з сім'єю
11	Технології соціальної роботи з жінками
12	Технології соціальної роботи з дезадаптованими дітьми і підлітками
13	Технологія соціальної роботи з людьми похилого віку
14	Технології соціальної роботи з людьми із інвалідністю
15	Технології соціальної роботи у сфері зайнятості

7. Тренінг з дисципліни

Організація та проведення тренінгу

Основна мета тренінгу – формування уміння спілкуватися, конструктивно виявляти свої думки і почуття, підтримувати з людьми гарні стосунки, залагоджувати конфлікти і допомагати іншим.

Завдання тренінгу: створити умови для успішного формування у молодих людей почуття власної гідності, позитивного ставлення до життя і усвідомленню доцільності свого існування та готовності допомогти тим, хто цього потребує.

Даний тренінг складається із серій практичних вправ, під час виконання яких студенти можуть оволодіти необхідними інтерперсональними вміннями і практично використати набуті теоретичні знання.

Структура тренінгу

Частина тренінгу	Завдання тренінгу	Вправи	Тривалість
Вступна	Створити сприятливий психологічний простір. Засвоїти правила роботи групи. Налагодження зворотного зв'язку “студент-група” і “група-студент”.	Знайомство. Правила. Розминка. Очікування. Вправи на рефлексію.	До 15 хв.
Основна	Оцінка рівня поінформованості щодо проблеми. Актуалізація проблеми та конкретних завдань для її вирішення. Надання	Інтерактивні техніки. Вправи на оцінку	Різниця між вступною і

	інформації. Засвоєння знань. Формування умінь, навичок. Підведення підсумків щодо змісту роботи.	групових процесів, стану групи.	заключною частинами.
Заключна	Підведення підсумків щодо процесу роботи. Оцінка отриманого досвіду. Налаштування учасників на атмосферу звичайного життя.	Вправи на рефлексію та відновлення сил учасників. Прощання.	До 15 хв.

Тематика тренінгу:

1. Соціальна робота з ВПО: пошук внутрішніх ресурсів.
2. Життя людини – найвища цінність.
3. Ведення випадку й оцінка потреб дитини та її сім'ї.
4. Толерантне ставлення до ВПО.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни «Технології соціальної роботи» використовуються наступні методи оцінювання результатів навчання студента за 100-бальною шкалою:

- поточне тестування та опитування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- оцінювання виконання, Есе, групового проєкту;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Технології соціальної роботи» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3	Модуль 4	Модуль 5
10%	10%	10%	10%	5%	15%	40%
Поточне опитування	Модульний контроль 1	Поточне опитування	Модульний контроль 2	Тренінги	Самостійна робота	Екзамен
1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (8 занять, 8 тем – 5 оцінок).		1. Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (7 занять, 7 тем – 5 оцінок).		Оцінювання розробленого і проведеного тренінгу	Оцінювання завдання	10 тестів по 2 бали 2 теоретичні запитання по 40 балів
2. Модульний контроль 1 проводиться на 8 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 1 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань,		2. Модульний контроль 2 проводиться на 15 практичному занятті. Оцінка за Модульний контроль 2 виставляється на підставі виконання письмового завдання, а саме: 15 тестових завдань, кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.				

кожне з яких має 4 бали і одне теоретичне питання, яке має 40 балів.				
--	--	--	--	--

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	«відмінно»	A (відмінно)
85–89	«добре»	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	«задовільно»	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	«незадовільно»	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1	Конспект лекцій (електронний варіант)	1-15
2	Завдання, кейси, тести та есе (електронний варіант)	1-15
3	Проектор, ноутбук, проекційний екран	1-15
4	Комунікаційне програмне забезпечення для проведення занять в режимі онлайн та в системі асинхронного навчання	1-15

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Белавін С. П., Мітіна С. В., Орловська О. А. Соціальна робота з різними категоріями клієнтів : навч. посіб. Херсон : Олді, 2021. 436 с.
- Бойко О. М. Технології апітерапії як методу реабілітації та профілактики різних захворювань : монографія. Умань : Візаві, 2020. 144 с.
- Борисова О. В., Кульга О. О., Знаткова О. М., Нікітіна В. В. Соціальна робота з вимушеними переселенцями в сучасній Україні : монографія. Київ : Кондор, 2019. 467 с.
- Брич В. Я., Миколюк С. М. Соціальний захист сиріт в Україні : монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 200 с.
- Дуткевич, Т. В., Загальна психологія. Теоретичний курс : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2018. 388 с.
- Закалик, Г. М. Соціальна психологія у термінах і поняттях : навч. посіб. Львів : Львівська політехніка, 2018. 132 с.
- Коляда Н. М., Левченко Н. В. Технології соціальної роботи : навч. посіб. Умань: ВІЗАВІ, 2018. 338 с.
- Купенко О. В. Соціальна робота: від теорії до практики : навч. посіб. Суми : Сумський державний університет, 2020. 192 с.
- Лукашевич М. П., Семигіна Т. В. Соціальна робота: теорія і практика: навч. посіб. Київ : Каравела, 2018. 368 с
- Лукашевич М. П., Шандор Ф. Ф. Соціологія соціальної роботи: теорія та практика: підручник. Ужгород: ТОВ РІК-У, 2018. 232 с.

11. Лукашевич, М. П., Соціальна робота (теорія і практика) : підручник. Київ : Каравела, 2018. 368 с.
12. Максименко С. Д. Загальна психологія : навч. посіб. 3-тє вид., доп. Київ : ЦУЛ, 2018. 272 с.
13. Миколук С. Професійне вигорання соціальних працівників в умовах війни. *Ввічливість. Humanitas.* 2022. № 6. С. 31-36. URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.6>
14. Миколук С. Сирітство в Україні в умовах війни: соціальна робота та соціальна допомога. *Ввічливість. Humanitas.* 2022. №3. С. 61-68 URL: <https://doi.org/10.32782/humanitas/2022.3>
15. Миколук С. Соціальний супровід як форма соціальної допомоги для дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського.* 2022. Т. 33 (72). № 3. С. 48-53. URL: <http://psych.vernadskyjournals.in.ua/33-72-3-ua>
16. Миколук С. Соціально-психологічна допомога дітям із прийомних сімей в умовах війни. *Габітус.* 2022. Вип. 38. С. 152-155. URL: <Http://www.habitus.od.ua/38-2022>
17. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. 275 с.
18. Слезанська Г. І. Соціальна робота в територіальній громаді: теорії, моделі та методи: монографія / за ред. В. А. Поліщук. Тернопіль: ТНПУ імені В. Гнатюка, 2018. 382 с.
19. Співак Я. (2020). Особливості професійної підготовки соціальних працівників із соціального захисту прав молоді в країнах європи. *Педагогічна освіта: Теорія і практика. Психологія. Педагогіка.,* (30). URL: <https://doi.org/10.28925/2311-2409.2018.30.94100>
20. Сучасні теорії соціальної роботи : Антологія / за ред. Т. Семигіна. Київ : Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2021. 160с.
21. Фурман А., Підгурська М. Історія соціальної роботи: підручник. . К.: ВЦ «Академія», 2018. 160 с.
22. Fransham, L., & Blood, I. (2018). Supporting older people using attachment-informed and strengths-based approaches. Jessica Kingsley Publishers.
23. Hollinrake, S. (2019). Theoretical perspectives for relationship-based practice with adults. *Relationship-based social work with adults. Northwich: Critical Publishing, 7–25.*
24. IFSW (2018). *Global Social Work Statement of Ethical Principles.* <https://www.ifsw.org/global-social-work-statement-of-ethical-principles>
25. López Seguí F. et al. An Inter-generational Information and Communications Technology Learning Project to Improve Digital Skills: User Satisfaction Evaluation. *JMIR Aging.* 2019. Vol. 2(2). DOI: 10.2196/13939
26. Rashid, T., & McGrath, R. (2020). Strengths-based actions to enhance well-being in the time of COVID-19. *Inter-national Journal of Wellbeing,* 10(4).
27. Semigina T. Development of the strengths-based approaches in modern social work. *Paradigms of the Modern Educational Process: Opportunities and Challenges for Society.* Dallas : Primediae Launch LLS, 2019. P. 96–105.
28. Social protection. UNICEF. URL: <https://www.unicef.org/social-policy/social-protection>